

14. VARSTVO JABLAN IN HRUŠK - 08.04.2021 13:48 - Zaključeno

POZEBA

Na območju Celjske in Koroške regije smo v zadnji petih dneh kar trikrat zabeležili zelo nizke in kritične temperature za pozebo. Najbolj usodni sta bili noči s 6. na 7. in s 7. na 8. april. V dveh zaporednih nočeh so se temperature na večina sadjarskih lokacij spustile tudi pod -5°C . (najnižja $-7,8^{\circ}\text{C}$). Dolgi čas trajanja temperatur pod lediščem (13 -14 ur) je še dodatno pripomogel k nastali škodi. Pozeba je poleg koščičastih sadnih vrst in hrušk, ki so v najbolj občutljivi fenološki fazi cvetenja, močno poškodovala tudi plodnice cvetov jablan. Informacije o uporabi pripravkov, ki stimulirajo fiziološke procese v rastlinah po pozebi so dostopne na spletni strani [Javne službe v sadjarstvu](#).

Pri ocenjevanju poškodovanih cvetov se v prvi fazi ugotavlja uničenje semenskih zasnov oz. plodnic. Za realno oceno nastale škode je zdaj še preuranjeno, saj je pri tako nizkih temperaturah poleg fenološke faze, nastala škoda odvisna tudi od občutljivosti posamezne sorte na nizke temperature, kvalitete cvetnih brstov in prehranskega stanja rastline, pa tudi dni z možnostjo kritičnih temperatur je še kar veliko pred nami. Prva ocena nastale škode bo mogoča v fenološki fazi konca cvetenja. Končno oceno pa bo mogoče podati šele po končanem junijskem trebljenju. Zato je kljub vsemu proti boleznim in škodljivcem potrebo nadaljevati z rednim varstvom sadnega drevja.

Fenološki razvoj

Na območju Celjske regije fenološki razvoj jablane v povprečju na opazovane lokacije in sorte prehaja iz **faze rdečega popka E(BBCH 57) v fazo stadija balona E2(BBCH59)**. Zgodaj cvetoče sorte pa so že vstopile v fazo cvetenja.

Tudi hruške vstopajo v fazo cvetenja F (BBCH 61), medtem ko zgodaj cvetoče sorte prehajajo v fazo polnega cvetenja F2 (BBCH 64).

Sorta	Razvojna faza	
	Fleckinger	BBCH
Carjevič, Summarred	F (100%)	61 (100%)
Idared	E2 (90%) – F (10 %)	59 (90%) – 60 (10%)
Breaburn, Jonagold, Fuji	E (50%) – E2(50 %)	57 (50%) – 59 (50%)
Gala, Zlati delišes	E (70-80%) – E2(30-20 %)	57 (70-80%) – 59(30-20 %)
Elstar	E (100%)	57 (100%)

Škrlup

Na večina sadjarskih lokacij Celjske in Koroške regije so bili pogoji za prvo primarno okužbo (lahko) izpolnjeni med 2. in 3. aprilom, ko je padlo od 12,2 mm (Kasaze) do 29,3 mm dežja (Braslovče). Tudi na traku lovica spor smo zabeležili manjši izbruh askospor.

Ob obilnih snežnih padavinah 6. aprila pa kljub dolgotrajni močenosti listne mase med 6. in 7. aprilom, zaradi ekstremno nizkih temperatur, pogoji za okužbo niso bili izpolnjeni.

Naslednje škropljenje jablan in hrušk proti škrlupu približajte in opravite pred napovedjo naslednjih padavin. Škropljenje opravite z enim od kontaktnih pripravkov iz skupine ditiokarbamatov kot so: **Avtar 75 NT** (2 kg/ha), **Dithane DG Neotic** (2 kg /ha), **Dithane M-45** (2 kg/ha), **Manfil plus 75 WG** (2 kg/ha), **Mankoz 75 WG** (2 kg/ha), **Penncozeb 75 DG** (2,5 kg/ha), **Pinozeb M – 45** (2 kg/ha) ali s pripravkom z aktivno snovjo metiram **Polyram DF** (2 kg/ha).

V primeru napovedi več dnevnih obdobij s padavinami dajte prednost pripravkom iz skupine anilinopirimidinov kot so: **Chorus 50 WG** (0,45 kg/ha) - a.s. ciprodinil ali na osnovi a. s. pirimetanil: **Scala** (1,125 L/ha), **Pyrus 400 SC** (1L/ha) ali **Batalion 450 SC** (0,7 – 1 L/ha). Vsem naštetim pripravkom iz skupine anilinopirimidinov, dodate enega od zgoraj naštetih kontaktnih fungicidov. Škropljenje lahko opravite tudi s pripravkom **Faban** (1,2 L/ha). Pripravek vsebuje kombinacijo aktivnih snovi pirimetanil in ditionon, zato mu ni potrebno dodati kontaktnega fungicida.

Po otopitvi in dvigu temperatur bodite v nasadih jablan pozorni na pojav **mokaste in krave uši**. Aktivnost krvave uši, ki je prezimila na dvo in tro -letnem lesu se je začela, mokaste uši pa trenutno pri pregledih cvetnih šopov ne najdemo. Ciljno strategijo zatiranja krvave uši bo glede na dano situacijo smiselno usmeriti v čas po cvetenju, o čemer vas bomo obveščali. V kolikor v prihodnjih dneh na 100 pregledanih pogankov najdete 1-2 koloniji mokaste uši in imate prisotno tudi krvavo uš ter ocenjujete, da je po pozebi ostalo še dovolj nepoškodovanih cvetov, lahko **v fenološki fazi do stadija balona (BBCH 59)**, opraviti škropljenje.

Pri izbiri pripravkov je priporočljivo **pred cvetenjem** dati prednost pripravkom na osnovi aktivne snovi flonikamid kot sta **Teppeki** (0,14 kg/ha) ali **Afinto** (0,14 kg/ha), ki imata stransko delovanje tudi na **krvavo uš**, katero v nasadih jablane vedno težje obvladujemo. Za zatiranje mokaste uši pa lahko v mladih nasadih jablan, v fenološki fazi do BBCH 59, uporabite tudi pripravek **Sivanto prime** (0,4 L/ha).V

stadiju balona je za zatiranje mokaste uši mogoče uporabiti tudi pripravek **NeemAzal-T/S** (1,5 L/ha). Pripravek je registriran tudi v ekološki pridelavi.

Opozorilo: Zaradi zaščite čebel in drugih opraševalcev se med cvetenjem gojenih rastlin in podrasti ne sme tretirati s sredstvi, ki so nevarna oz. strupena za čebele. Zaradi nevarnosti posameznih pripravkov za čebele pred njihovo uporabo še posebej pozorno preberite priložena navodila za uporabo! V primeru uporabe sredstev, ki so nevarne za čebele je pred škropljenjem potrebno po mulčiti oziroma pokositi podrast in škropljenje opraviti ponoči, ko so čebele v panjih. Upoštevati je potrebno tudi predpise s področja varstva voda.

Jabolčna grizlica začne letati tik pred začetkom cvetenja, zato v kolikor še niste, izobesite bele lepljive plošče za spremljanje naleta. Prag škodljivosti je več kot 30 grizlic na posamezno ploščo. O spremljanju naleta in optimalnem času zatiranja vas bomo obveščali.

Datum objave obvestila: 08.04.2021 13:48

Obvestilo prognostičnega centra: Celjska in Koroška regija/Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Objavil/a: Alenka Ferlež-Rus

Pripravila: **Alenka Ferlež-Rus**

[Seznam registriranih FFS](#)

